

Warszawa, dnia 18 czerwca 2019 r.

Poz. 1134

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 27 maja 2019 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 oraz z 2018 r. poz. 2243) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej (Dz. U. poz. 327), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 marca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej (Dz. U. poz. 725).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 marca 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej (Dz. U. poz. 725), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.”.

Minister Obrony Narodowej: *wz. T. Zdzikot*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 27 maja 2019 r. (poz. 1134)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 4 marca 2011 r.

w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej

Na podstawie art. 68 ust. 1a ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, 1669, 2182 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 55) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa przypadki oraz zasady i normy otrzymywania bezpłatnego wyżywienia lub równoważnika pieniężnego przez żołnierzy czynnej służby wojskowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) żołnierzach – należy przez to rozumieć żołnierzy, którzy:
  - a) odbywają:
    - zasadniczą służbę wojskową,
    - ćwiczenia wojskowe,
    - przeszkolenie wojskowe,
  - b) pełnią:
    - służbę przygotowawczą,
    - służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny,
    - ¹⁾ terytorialną służbę wojskową rotacyjnie;
- 2) zasadniczej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych przysługującą żołnierzowi w ciągu doby;
- 3) dodatkowej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych lub napoju przysługującą żołnierzowi w ciągu doby jako uzupełnienie zasadniczej normy wyżywienia albo jako oddzielny posiłek lub porcja napoju;
- 3a)²⁾ paczkowanej normie wyżywienia (racji żywnościowej) – należy przez to rozumieć zestaw produktów spożywczych oraz ewentualnych produktów niespożywczych ułatwiających użycie zestawu, umieszczonych we wspólnym opakowaniu, przeznaczony do zapewnienia kompletnego całodobowego wyżywienia pojedynczego żołnierza lub grupy żołnierzy w czasie wykonywania działań operacyjnych w warunkach poligonowych lub wojennych i przeprowadzania ćwiczeń w garnizonach;
- 4) wartości pieniężnej normy wyżywienia – należy przez to rozumieć wartość środków spożywczych, w średnich cenach zakupu, wchodzących w skład zasadniczej lub dodatkowej normy wyżywienia;
- 5) turnusie rehabilitacyjnym z treningiem psychologicznym – należy przez to rozumieć proces adaptacji po powrocie do kraju żołnierzy, którzy wykonywali zadania poza granicami państwa;
- 6) dyżurach bojowych – należy przez to rozumieć pozostawanie pododdziałów, zespołów, załóg i obsad w gotowości do natychmiastowego podjęcia realizacji działań wynikających z zadań postawionych jednostce wojskowej w planach jej użycia, zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej lub rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, połączone z przebywaniem w miejscu pełnienia służby, z wyłączeniem dyżurów etatowych;
- 7) dyżurach ratowniczych – należy przez to rozumieć planowe pozostawanie w gotowości wydzielonych sił i środków, zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej lub rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, w celu udzielenia pomocy załogom statków powietrznych, jednostek pływających lub udziału specjalistycznych grup ratowniczych w identyfikacji i likwidacji zdarzeń związanych z uwolnieniem toksycznych środków przemysłowych lub wypadków radiacyjnych i likwidacji ich skutków;

¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 marca 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyżywienia żołnierzy czynnej służby wojskowej (Dz. U. poz. 725), które weszło w życie z dniem 1 maja 2018 r.

²⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

- 8) sportowcach wojskowych – należy przez to rozumieć żołnierzy uczestniczących w zgrupowaniach przygotowawczych i zawodach sportowych, organizowanych zgodnie z planem szkolenia od związku taktycznego wzwyż;
- 9) szkoleniach w garnizonie – należy przez to rozumieć szkolenia taktyczne, taktyczno-specjalne oraz ogniowe, wynikające z programów szkolenia i zawarte w diagramach szkolenia;
- 10) ćwiczeniach w garnizonie – należy przez to rozumieć zajęcia szkoleniowe z zakresu szkolenia dowództw i sztabów, ujęte w rocznym planie zasadniczych przedsięwzięć jednostki wojskowej, połączone z przebywaniem żołnierzy w miejscach pełnienia służby;
- 11) dominującej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć zasadniczą normę wyżywienia, według której jest żywno-
na największa grupa żołnierzy ze wszystkich żywionych w danej jednostce wojskowej;
- 12) stołówce wojskowej – należy przez to rozumieć stacjonarny lub polowy punkt żywienia zbiorowego żołnierzy oraz obiekt żywienia na jednostkach pływających Marynarki Wojennej, w którym przygotowuje się posiłki według zasad-
niczych i dodatkowych norm wyżywienia.

§ 3. 1. Ustala się następujące normy wyżywienia żołnierzy:

- 1) zasadnicze:
  - a) żołnierską – 010,
  - b) szkolną – 020,
  - c) specjalną – 030,
  - d) operacyjną – 040 lub 044,
  - e) wojenną – 050;
- 2) dodatkowe:
  - a) ogólną – 110,
  - b) chleba – 111,
  - c) napoju – 160;
- 3)³⁾ paczkowane (racje żywnościowe):
  - a) indywidualne,
  - b) grupowe.

2. Skład ilościowy i asortyment środków spożywczych zawartych w zasadniczych oraz dodatkowych normach wyży-
wienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, określa załącznik do rozporządzenia.

3. Skład ilościowy i asortyment środków spożywczych zawartych w normach wyżywienia, o których mowa w ust. 1
pkt 3, określają przepisy o normalizacji.

4. W przypadku pobierania próbek żywności, o których mowa w przepisach o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
w stołówce wojskowej, wydziela się codziennie, na każdy obiekt przygotowujący posiłki w ramach stosowanych norm wy-
żywienia, środki spożywcze o wartości pieniężnej 150% normy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.

5. Żołnierze mogą otrzymywać bezpłatne wyżywienie według:

- 1) zasadniczych norm wyżywienia, w formie:
  - a) posiłków przyrządzanych w stołówkach wojskowych,
  - b) suchego prowiantu,
  - c) suchego prowiantu w zamian za części norm wyżywienia niezrealizowane w formie, o której mowa w lit. a,
  - d) posiłków przyrządzanych na zlecenie przez inne zakłady żywienia zbiorowego;

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

- 2) dodatkowych norm żywienia, w formie:
  - a) posiłków, o których mowa w pkt 1 lit. a i d,
  - b) suchego prowiantu,
  - c) napoju.

§ 4. 1. Żołnierze uprawnieni do żywienia według różnych norm żywienia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, otrzymują żywienie według jednakowej dominującej normy żywienia, jeżeli ich żywienie przygotowywane jest w jednej stołówce wojskowej, a warunki techniczno-organizacyjne uniemożliwiają przygotowywanie posiłków według różnych norm żywienia.

2. Jeżeli norma żywienia, o której mowa w ust. 1, jest niższa od przysługującej, żołnierzowi wydaje się uzupełniający posiłek, odpowiadający różnicy wartości pieniężnych tych norm.

3. Żołnierzom przysługuje żywienie w ilości podwójnej zasadniczej normy żywienia:

- 1) w przypadkach uniemożliwiających stawienie się w miejscu wydawania posiłków – do czterdziestu ośmiu godzin;
- 2) w pierwszej dobie mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki wojskowej – w warunkach uzasadnionych względami organizacyjnymi;
- 3) w przypadkach planowych rotacji zapasów żywności w polskich kontyngentach wojskowych, uzasadnionych względami organizacyjnymi.

4. Normy żywienia niewykorzystane w terminie przeznaczonym na ich realizację nie podlegają wydaniu.

§ 5. Żołnierze odbywający ćwiczenia wojskowe otrzymują:

- 1) 50% przysługującej im normy żywienia – jeżeli czas ćwiczeń wojskowych wynosi do 12 godzin;
- 2) 100% przysługującej im normy żywienia – jeżeli ten czas wynosi ponad 12 godzin.

§ 6. Żołnierze, którzy biorą bezpośredni udział w ćwiczeniach z udziałem żołnierzy państw obcych, otrzymują żywienie według norm, standardów jakościowych i organizacyjnych ustalonych dla żołnierzy tych państw, jeżeli są one korzystniejsze od normy żywienia, o której mowa w § 13 pkt 2 i pkt 4 lit. b.

§ 7. Żywienie według zasadniczej normy żywienia żołnierskiej – 010 otrzymują żołnierze:

- 1) odbywający zasadniczą służbę wojskową nieuprawnieni do innych zasadniczych norm żywienia;
- 2) odbywający ćwiczenia wojskowe nieuprawnieni do innych zasadniczych norm żywienia;
- 3) podoficerowie i szeregowi rezerwy nieuprawnieni do innych zasadniczych norm żywienia;
- 4) konwojowani do innego garnizonu przez Żandarmerię Wojskową lub inne właściwe wojskowe organy porządkowe, zatrzymani oraz osadzeni w izbach zatrzymań utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 8. 1. Żywienie według zasadniczej normy żywienia szkolnej – 020 otrzymują żołnierze:

- 1) wchodzący w skład załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej;
- 2) w czasie:
  - a) uczestniczenia w ćwiczeniach poza garnizonem i rekonesansach,
  - b) uczestniczenia w ćwiczeniach lub szkoleniach na terenie poligonów i w zgrupowaniach defiladowych,
  - c) pełnienia dyżurów bojowych, dyżurów ratowniczych, udziału w zwalczaniu klęsk żywiołowych lub likwidacji ich skutków, działaniach antyterrorystycznych, akcjach poszukiwawczych oraz ratowaniu życia ludzkiego, a także w oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu,
  - d) pełnienia dyżurów w ramach uruchomionego systemu zarządzania kryzysowego,
  - e) uczestniczenia w szkoleniach lub ćwiczeniach w garnizonie;

- 3) pełniący służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305;
- 4) pełniący służbę w jednostkach wojskowych kawalerii powietrznej, powietrznodesantowych oraz w pododdziałach reprezentacyjnych Wojska Polskiego i rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Orkiestrze Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, orkiestrach reprezentacyjnych rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego;
- 5) pełniący służbę w jednostkach wojskowych kawalerii powietrznej, desantowo-szturmowych oraz w pododdziałach reprezentacyjnych Wojska Polskiego i rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Orkiestrze Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, orkiestrach reprezentacyjnych rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego;
- 6) wykonujący skoki ze spadochronem bądź nurkowanie, zgodnie z planem szkolenia i obowiązującymi programami szkolenia w jednostkach wojskowych organizujących te skoki albo nurkowanie;
- 7) uczestniczący w kursach w ośrodkach szkolenia nurków i płetwonurków;
- 8) sportowcy wojskowi;
- 9) oficerowie, podchorążowie i kadeci rezerwy.

2. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020 otrzymują również żołnierze:

- 1) pełniący służbę przygotowawczą;
- 2) odbywający przeszkolenie wojskowe;
- 2a)⁴⁾ pełniący terytorialną służbę wojskową rotacyjnie;
- 3) szkoleni w związku ze skierowaniem do pełnienia służby w misji pokojowej organizacji międzynarodowej lub sił wielonarodowych – przed wyjazdem, od dnia rozpoczęcia przygotowania do dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) skierowani na turnus rehabilitacyjny z treningiem psychologicznym w wojskowych ośrodkach szkoleniowo-kondycyjnych – w dniach przebywania w ośrodku, bez możliwości wypłaty równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie.

3. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020, w wymiarze 200% tej normy otrzymują żołnierze w przypadku odbywania podróży służbowej lub wykonywania zadań służbowych na terenie garnizonu w warunkach uniemożliwiających korzystanie z posiłków w stołówkach wojskowych.

§ 9. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010 albo szkolnej – 020 otrzymują żołnierze pełniący nieetatowe całodobowe służby wewnętrzne i garnizonowe, według dominującej normy wyżywienia.

§ 10.⁵⁾ Żołnierze pełniący okresową służbę wojskową otrzymują wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie w sytuacjach i na zasadach określonych dla żołnierzy zawodowych w przepisach wydanych na podstawie art. 137b ust. 4 pkt 3 i art. 137b ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330 i 730).

§ 11. Żołnierzom przysługuje uroczysty posiłek przygotowany zgodnie z jadłospisem dekadowym, według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010 lub szkolnej – 020:

- 1) w dniu 24 grudnia i pierwszym dniu Wielkiej Nocy;
- 2) w dniu 31 grudnia albo 1 stycznia, Święta Narodowego Trzeciego Maja i Narodowego Święta Niepodległości;
- 3) w dniu Święta Wojska Polskiego, w dniu święta rodzaju Sił Zbrojnych, rodzaju wojska i służby oraz jednostki wojskowej;
- 4) w dniu wręczenia sztandaru, nadania imienia patrona jednostce wojskowej i oficjalnego rozformowania jednostki wojskowej;
- 5) w dniu przysięgi wojskowej.

⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 12. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia specjalnej – 030 otrzymują żołnierze:

- 1) wchodzący w skład zespołu lub grupy poszukiwawczo-ratowniczej – w dniach pełnienia dyżuru ratowniczego;
- 2) zaliczani do personelu latającego na sprzęcie innym niż bojowe samoloty odrzutowe i wykonujący loty zgodnie z programem szkolenia;
- 3) etatowi instruktorzy spadochronowi wykonujący czynności instruktorskie zgodnie z programem szkolenia – w dniach wykonywania obowiązków służbowych.

§ 13. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040 otrzymują żołnierze:

- 1) wchodzący w skład załóg okrętów podwodnych – w czasie rejsów;
- 2) uczestniczący w ćwiczeniach wojskowych odbywanych w kraju wspólnie z żołnierzami państw obcych, z zastrzeżeniem § 6;
- 3) wyznaczeni do pełnienia służby w składzie polskich kontyngentów wojskowych w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych oraz w kwaterach głównych, dowództwach i sztabach tych misji – od następnego dnia po przekroczeniu granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej do dnia powrotu do jednostki, w której kontynuują służbę wojskową;
- 4) jednostek wojskowych skierowanych poza granice państwa w celu udziału w:
  - a) konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa lub państw sojuszniczych,
  - b) ćwiczeniach wojskowych, z zastrzeżeniem § 6,
  - c) szkoleniu,
  - d) akcjach ratowniczych, poszukiwawczych, humanitarnych i antyterrorystycznych,
  - e) przedsięwzięciach reprezentacyjnych,
  - f) akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom;
- 5) zaliczani do personelu latającego wykonujący loty, zgodnie z programem szkolenia, na bojowych samolotach odrzutowych;
- 6) sportowcy wojskowi delegowani na zgrupowania i zawody o randze międzynarodowej.

§ 14. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 044, składającej się ze środków spożywczych utrwalonych, konserw i koncentratów spożywczych, otrzymują żołnierze, o których mowa w § 13 pkt 3 i 4, w całości lub w formie wybranych posiłków w zamian za normę wyżywienia – 040.

§ 15. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia wojennej – 050 w formie posiłków otrzymują żołnierze w czasie mobilizacji, po mobilizacyjnym rozwinięciu jednostki wojskowej i w czasie wojny – z wyjątkiem uprawnionych na podstawie przepisów § 12 i 13.

§ 16. Wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110, w formie posiłków, otrzymują żołnierze:

- 1) w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia żołnierskiej – 010 i szkolnej – 020 – w dniach:
  - a) świąt i uroczystości, o których mowa w § 11 pkt 2–5,
  - b) wykonywania zadań określonych w § 8 ust. 1 pkt 2 lit. a–d oraz pkt 3–4,
  - c) wykonywania prac związanych bezpośrednio z obsługą sprzętu lotniczego, radiolokacyjnego oraz z raketowymi materiałami napędowymi;
- 2) według normy wyżywienia żołnierskiej – 010 lub szkolnej – 020 w dniach, o których mowa w § 11 pkt 1 – w wymiarze 100% tej normy;
- 3) w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010:
  - a) w czasie pełnienia służby wartowniczej,
  - b) w czasie pełnienia całodobowych służb dyżurnych, dobowych dyżurów w obiektach specjalnych i punktach obserwacyjnych, niezależnie od uprawnień określonych w pkt 1 lit. a i pkt 2,
  - c) w przypadkach indywidualnych – na wniosek lekarza;

- 4) wchodzący w skład załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej, w czasie:
  - a) rejsów, pływania po akwenach portowych trwającego co najmniej cztery godziny i pełnienia dyżurów bojowych w porcie – w wymiarze 100% tej normy jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia szkolnej – 020,
  - b) rejsów poza Morze Bałtyckie oraz wizyt w portach zagranicznych – w wymiarze 70% tej normy, niezależnie od wyżywienia, o którym mowa w lit. a,
  - c) rejsów okrętów podwodnych – w wymiarze 70% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040,
  - d) stoczniowych remontów jednostek pływających Marynarki Wojennej – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 5) nurkowie i pływaczki oraz żołnierze szkoleni na te stanowiska – w dniach wykonywania zadań pod wodą – w wymiarze 70% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010 lub szkolnej – 020;
- 6) pełniący służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305, w czasie:
  - a) ćwiczeń na morzu oraz nurkowania w innych akwenach wodnych – w wymiarze 150% tej normy,
  - b) ćwiczeń odbywanych poza garnizonem – w wymiarze 80% tej normy– jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020.

§ 17.⁶⁾ Dodatkowa norma chleba – 111 przysługuje wyłącznie jako uzupełnienie normy wyżywienia, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 lit. b.

§ 18. 1. Napój według dodatkowej normy napoju – 160, w ilości i rodzaju niezbędnych do zaspokojenia potrzeb, otrzymują żołnierze w dniach wykonywania obowiązków służbowych:

- 1) w pomieszczeniach zamkniętych, w których temperatura spowodowana warunkami techniczno-technologicznymi i lokalowymi oraz atmosferycznymi przekracza 28°C;
- 2) na otwartej przestrzeni, przy temperaturze otoczenia powyżej 25°C lub poniżej 10°C;
- 3) o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w § 9;
- 4) sportowcy wojskowi w czasie przebywania na zgrupowaniach i zawodach sportowych.

2. Napój w wymiarze 166% dodatkowej normy napoju – 160 otrzymują żołnierze:

- 1) o których mowa w § 13 pkt 2–4, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040, z wyjątkiem wyżywienia według normy – 044;
- 2) pełniący służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305;
- 3) pełniący służbę w Jednostce Wojskowej Nr 4026 i Nr 4101 – w dniach pełnienia dyżurów bojowych.

§ 19. Żołnierze, którym przysługuje bezpłatne wyżywienie z kilku tytułów, otrzymują wyżywienie tylko z jednego tytułu według najkorzystniejszej zasadniczej normy wyżywienia oraz jednego najkorzystniejszego wymiaru z przysługujących wymiarów dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110. Przepisu nie stosuje się w sytuacjach, o których mowa w § 16 pkt 3 lit. b.

§ 20. Żołnierze uprawnieni do bezpłatnego wyżywienia otrzymują wyżywienie, jeżeli nie przebywają na leczeniu w publicznych zakładach opieki zdrowotnej lub nie są skierowani w podróż służbową poza granicami kraju.

§ 21. 1. Równoważnik pieniężny jest uzależniony od normy wyżywienia przysługującej żołnierzowi.

2. Równoważnik pieniężny odpowiada wartości pieniężnej normy wyżywienia będącej wartością środków spożywczych, w średnich cenach zakupu, wchodzących w skład norm wyżywienia.

3. Równoważnik pieniężny ustala, zgodnie z ust. 2, Minister Obrony Narodowej w przepisach w sprawie określenia wartości pieniężnych norm wyżywienia.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 22. Równoważniki pieniężne w zamian za wyżywienie otrzymują żołnierze:

- 1) w przypadku przebywania na:
  - a) całodobowej przepustce,
  - b) urlopie;
- 2) w okolicznościach uzasadnionych rodzajem wykonywanego zadania służbowego;
- 3) w przypadku odbywania podróży służbowej lub wykonywania zadań służbowych na terenie garnizonu w warunkach uniemożliwiających korzystanie z posiłków w stołówkach wojskowych, z wyjątkiem przypadku, w którym otrzymali wyżywienie w naturze – w wysokości równej wartości pieniężnej 200% zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020.

§ 23. 1. Równoważnik pieniężny wypłaca się z dołu wraz z uposażeniem żołnierzom w przypadku, o którym mowa w § 22 pkt 1 lit. a, za miesięczne okresy obliczeniowe od 21 dnia poprzedniego miesiąca do 20 dnia miesiąca, w którym sporządza się listy uposażeń na następny miesiąc.

2. W przypadkach, o których mowa w § 22 pkt 1 lit. b i pkt 2–3, równoważnik pieniężny wypłaca się z góry, na podstawie sporządzanych odrębnie list należności pieniężnych.

3. Równoważnik pieniężny wypłaca żołnierzom jednostka wojskowa, która prowadzi dla nich gospodarkę żywnościową.

§ 23a.⁷⁾ W przypadkach uzasadnionych względami higieniczno-sanitarnymi, wymogami przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, panującymi warunkami klimatycznymi lub potrzebami operacyjnymi Minister Obrony Narodowej może przyznać żołnierzom bezpłatne wyżywienie według norm wyżywienia określonych w § 3.

§ 24. W przypadku żołnierzy pełniących w dniu wejścia w życie rozporządzenia nadterminową zasadniczą służbę wojskową, w zakresie uprawnień tych żołnierzy do wyżywienia lub równoważnika pieniężnego stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 marca 2003 r. w sprawie wyżywienia żołnierzy odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. poz. 565, z 2006 r. poz. 136 oraz z 2007 r. poz. 1664).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁸⁾.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 24 marca 2011 r.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony
Narodowej z dnia 4 marca 2011 r.⁹⁾

SKŁAD ILOŚCIOWY I ASORTYMENT ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH ZAWARTYCH W ZASADNICZYCH ORAZ DODATKOWYCH NORMACH WYŻYWIENIA
ŻOŁNIERZY W CZYNNEJ SŁUŻBIE WOJSKOWEJ¹⁾

Symbol grupy produktów spożywczych	Nazwa grupy produktów spożywczych	Normy żywienia									
		zasadnicze					dodatkowe				
		żołnierska	szkólna	specjalna	operacyjna	wojenna	ogólna	chleba	napoju		
01	Strączkowe	010	020	030	040	044	050	110	111	160	
02	Przetwory zbożowe	27	27	28	28	75	52	-	-	-	
03	Pieczyno	73	73	62	52	234	112	-	-	-	
04	Mięso i przetwory w przeliczeniu na mięso	670	670	600	500	633	850	100	700	-	
05	Tuszcze zwierzęce w przeliczeniu na smalec	259	292	400	430	423	446	83	-	-	
06	Tuszcze roślinne w przeliczeniu na olej	17	19	19	19	20	-	-	-	-	
07	Mleko i przetwory mleczne w przeliczeniu na mleko	20	10	10	10	10	-	-	-	-	
08	Masło i śmietana w przeliczeniu na masło	850	850	975	1050	450	-	370	-	-	
09	Jaja	36	46	64	66	45	-	20	-	-	
10	Ryby i przetwory rybne w przeliczeniu na filety ryb morskich	25 (0,5) ^x	25 (0,5) ^x	50 (1) ^x	50 (1) ^x	-	-	25 (0,5) ^y	-	-	
11	Ziemniaki	49	58	90	90	60	60	-	-	-	
12	Warzywa i owoce bogate w witaminę C	700	700	600	500	360	100	-	-	-	
13	Warzywa i owoce karotenowe	120	132	160	170	-	50	65	-	-	
14	Inne warzywa i owoce	160	160	160	160	206	113	110	-	-	
15	Cukry i słodycze w przeliczeniu na cukier	320	365	560	695	397	81	420	-	-	
16	Woda pitna butelkowana	71	73	84	97	117	101	20	-	-	
		-	-	-	-	(3,0)*	-	-	-	(3,0)*	

Uwaga: Liczby w nawiasie oznaczają wymiar: ()^x – w sztukach lub ()* – w litrach.

¹⁾ Skład ilościowy i asortyment środków spożywczych został określony dzienne w gramach na osobę.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.